

**RTU studiju kurss "Retorika"****0L000 Liepājas akadēmija****Vispārējā informācija**

|                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
|-----------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Kods                                                | LA0896                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
| Nosaukums                                           | Retorika                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| Studiju kursa statuss programmā                     | Obligātais/Ierobežotās izvēles                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |
| Atbildīgais mācītspēks                              | Sandra Okuneva - Pasniedzējs                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| Apjoms daļās un kredītpunktos                       | 1 daļa, 3.0 kredītpunkti                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |
| Studiju kursa īstenošanas valodas                   | LV                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| Anotācija                                           | Kursa ietvaros paredzēts gūt zināšanas un pilnveidot publiskās runas prasmes retorikas kanona kontekstā, akcentējot verbālās un neverbālās komunikācijas nozīmi, izkopjot runas tehniku un pilnveidojot runas uzbūves, vizuālās prezentācijas un uzstāšanās sagatavošanas un uzstāšanās pieredzi.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |
| Mērķis un uzdevumi, izteikti kompetencēs un prasmēs | Studiju kursa mērķis:<br>Pilnveidot komunikatīvās kompetences, attīstot uzstāšanās un prezentāciju veidošanas un izmantošanas prasmes publiskās runas situācijās.<br>Studiju kursa uzdevumi:<br>- studēt teorētisko literatūru un praktisku ieteikumus, veidojot sistēmisku izpratni par veiksmīgas komunikācijas organizēšanu;<br>- pētīt un analizēt dažādu publisko runu situācijas, iepazīstot labās prakses piemērus;<br>- izstrādāt strukturētu runu saturu, izkopjot mērķtiecīgas runas veidošanas prasmes;<br>- apgūt vizuālo prezentāciju veidošanas un ikdienā pieejamo multimediju līdzekļu lietošanas pamatprincipus;<br>- uzstāties ar dažādu veidu publiskajām runām, pilnveidojot publiskās runas sagatavošanas un uzstāšanās prasmes.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| Patstāvīgais darbs, tā organizācija un uzdevumi     | Zinātniskās literatūras lasīšana un analīze. Teorētiska un praktiska publiskās uzstāšanās izpēte un runu un prezentāciju izstrāde. Uzstāšanās gatavošana.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| Literatūra                                          | Obligātā/Obligatory:<br>1. Apsalons, Edmunds. Komunikācijas kompetence: kā saprasties un veidot attiecības. Rīga : Zvaigzne ABC, 2013.<br>2. Daudziņa, Z. Runā droši! Rīga: Zvaigzne ABC, 2023.<br>3. Kragis, I. Oratora meistarība. Publiskās runas teorija un prakse. Rīga: Jumava, 2021.<br>4. Kramiņš, Edgars. Runas prasme saziņā. Rīga : Turība, 2005.<br>5. Milēviča, Inga. Veiksmes retorika. Rīga : Burtene, 2019.<br>6. Pīzls, Alans. Ķermeņa valoda. Rīga : Jumava, 1995.<br>7. Padgett, Wayne T., Yoder, Mark A. Effective Communication: Excellence in a Technical Presentation. 2008.<br>8. Pschetz, Larissa, Koji Yatani. TurningPoint: Narrative-Driven Presentation Planning. 2014.<br><br>Papildu/Additional:<br>1. Apele, A. Prasme runāt publiski. Rīga: Zvaigzne ABC, 2011.<br>2. Aristotelis. Runas māksla – rētorika. 2., papild. izd. Rīga: LU Akadēmiskais apg. 2023.<br>3. Bredberijs, Endrū. Izcilas prezentācijas prasmes: ko teikt un kā izturēties prezentācijā, lai panāktu vēlamā rezultātu. Rīga : Zvaigzne ABC, [2008].<br>4. Denijs, Ričards. Prasme sazināties un uzstāties. Rīga : Jāņa Rozes apgāds, 2002.<br>5. Keigels, T. Uzstāšanās māksla: droši paņēmieni, kā pārliecināt auditoriju un patikt klausītājiem. Rīga: Atēna, 2008.<br>6. Edge, Darren, Savage, Joan M., Yatani, Koji. HyperSlides: Dynamic Presentation Prototyping. 2013.<br>7. Reynolds, Garr. Presentationzen. 2012.<br><br>Citi informācijas resursi/Other sources of information:<br><a href="http://www.ted.com">www.ted.com</a> ; <a href="http://www.letonika.lv">www.letonika.lv</a> ; <a href="https://enciklopedija.lv/">https://enciklopedija.lv/</a><br><a href="https://products.office.com/en/powerpoint">https://products.office.com/en/powerpoint</a><br><a href="https://www.pechakucha.com/">https://www.pechakucha.com/</a> ; <a href="https://prezi.com/">https://prezi.com/</a><br><a href="https://www.slideshare.net/">https://www.slideshare.net/</a> |
| Nepieciešamās priekšzināšanas                       | Pamatzināšanas par runas uzbūvi un uzstāšanās izstrādi.                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |

**Studiju kursa saturs**

| Saturs                                                                                                                                                                                                                                                                | Pilna un nepilna laika klātienes studijas |                | Nepilna laika neklātienes studijas |                |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------|----------------|------------------------------------|----------------|
|                                                                                                                                                                                                                                                                       | Kontakt stundas                           | Patstāv. darbs | Kontakt stundas                    | Patstāv. darbs |
| 1. Ievads retorikā.<br>Ieskats retorikas vēsturē. Mūsdienu retorikas pamatprincipi. Retorika un komunikācija.                                                                                                                                                         | 4                                         | 2              | 2                                  | 4              |
| 2. Neverbālā komunikācija.<br>2.1. Ķermeņa valoda ( acu kontakts, mīmika, žesti, stāja, distances)<br>2.2. Intonācijas nozīme komunikācijā (loģiskais akcents, pauze, intonātais temps, intonātais tembrs, intonātais spēks, intonātais pārgarums, teikuma melodija). | 4                                         | 8              | 2                                  | 10             |

|                                                                                                                                                                                                                    |    |    |    |    |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----|----|----|----|
| 3. Verbālā komunikācija.<br>Vārda nozīme komunikācijā. Vārdu izvēles nosacījumi. Retoriskie līdzekļi runā (salīdzinājums, personificēts vai metaforizēts tēls, retoriskās figūras u. c.).                          | 4  | 8  | 2  | 10 |
| 4. Runas tehnika.<br>Balss. Elpošana. Runas dikcija.                                                                                                                                                               | 4  | 6  | 2  | 8  |
| 5. Runas uzbūve.<br>Runas sākums. Galvenā daļa (izklāsts un argumentācija). Runas nobeigums. Runas daļu funkcijas un iespējamie satura varianti.                                                                   | 4  | 8  | 2  | 10 |
| 6. Runu veidi.<br>Runu klasifikācija. Informatīvās runas, to galvenās iezīmes. Svinību jeb iedvesmojošo runu būtiskākās izpausmes. Argumentācijas jeb pārliecināšanas runu īpatnības. Argumentācija. Prezentācija. | 4  | 6  | 2  | 8  |
| 7. Runas vizualizācija.<br>Uzskates līdzekļi un modernās tehnoloģijas. Vizuālā prezentācija.                                                                                                                       | 4  | 6  | 2  | 8  |
| 8. Uztāšanās.<br>Uztāšanās situāciju analīze. Uztāšanās ar runu. Uztāšanās videoieraksta analīze.                                                                                                                  | 4  | 8  | 2  | 10 |
| Kopā:                                                                                                                                                                                                              | 32 | 52 | 16 | 68 |

#### Sasniedzamie studiju rezultāti un to vērtēšana

| Sasniedzamie studiju rezultāti                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | Rezultātu vērtēšanas metodes                                                                                           |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>ZINĀŠANAS:</b><br>1. Pārzina un izprot retorikas (mācības par publisko runu) likumsakarības.<br>2. Zina un spēj raksturot veiksmīgas publiskās uztāšanās pamatprincipus, korekti lieto retorikas terminoloģiju.                                                                                                                                                                                                                 | Diskusijas semināros, patstāvīgo darbu prezentācijas, tests.<br>Eksāmens: teorētiskās zināšanas un praktiskās iemaņas. |
| <b>PRASMES</b><br>3. Prot analizēt un novērtēt dažādas runas situācijas, izprotot ieceres, satura, auditorijas un situācijas mijiedarbību.<br>4. Spēj izstrādāt runas saturu un tās vizuālo prezentāciju saskaņā ar uztāšanās mērķi.<br>5. Prot uztāties dažādās komunikācijas situācijās un prezentēt patstāvīgi veikta pētnieciskā darba rezultātus, izmantojot modernās tehnoloģijas.                                           | Diskusijas semināros, patstāvīgo darbu prezentācijas, tests.<br>Eksāmens: teorētiskās zināšanas un prasmes.            |
| <b>KOMPETENCE</b><br>6. Spēj iekļauties diskusijās un grupu darbā, analizējot zinātnisko literatūru un uztāšanās situācijas.<br>7. Patstāvīgi padziļina savu profesionālo kompetenci, apgūstot aktuālās tendences publiskās komunikācijas teorētiskajās un praktiskajās atziņās (patstāvīgo darbu izpilde).<br>8. Kombinējot zināšanas, apgūtās runas situāciju analīzes un uztāšanās prasmes, spēj izstrādāt iedarbīgu uztāšanos. | Diskusijas semināros, patstāvīgo darbu prezentācijas, tests.<br>Eksāmens: teorētiskās zināšanas un prasme uztāties.    |

#### Studiju rezultātu vērtēšanas kritēriji

| Kritērijs                                                                      | % no kopējā vērtējuma |
|--------------------------------------------------------------------------------|-----------------------|
| Sistemātisks, aktīvs un kvalitatīvs darbs semināros un praktiskajās nodarbībās | 50                    |
| Eksāmens                                                                       | 50                    |
| Kopā:                                                                          | 100                   |

#### Studiju kursa plānojums

| Daļa | KP  | Stundas  |           |         | Pārbaudījumi |        |       |
|------|-----|----------|-----------|---------|--------------|--------|-------|
|      |     | Lekcijas | Prakt. d. | Laborat | Ieskaite     | Eksām. | Darbs |
| 1.   | 3.0 | 16.0     | 16.0      | 0.0     |              | *      |       |